

Golden Research Thoughts

eškjkt , dukFk vkš/h

I gk; d ik/; ki d]jkt; 'kkL= f0kHkkx] ,I- ,I- th- ,e- dWyst]dki jxko] ft- vgenuxj-

Hkkj rh; I d nh; ykšd' kkggh & I d'rh] fn'kk] n'kk

I k]k'k :

Hkkj rh; ykšd' kkggh I d'rh] fn'kk] n'kk ; kpk fopkj dj rkauk vki .kkyk vl sEg.kkos ykxy fd vkt Hkkj rh; ykšd' kkggh i kl "V o"kk]ph gk]u xyh vkgs o fof0/krš , drk gsf0#n ?k]u rh vkt] I d'kuš ukar vkgs 1950 i kl u rsvRkki ; Dr vud fopkj orkuh Hkkj rh; ykšd' kkggh; k vankph Hkkdhrs ekMyh i .k ; k I oZ Hkkdhrkauk [kkš/s Bj or rh fVd]u vkgs o ; k I n' ; dkggh ?kMyyp ukgh myV vkf.kck.kh I kj [; k vk?kkrkuarj gh dkggh t [keld g rh I kojyh I qnk vkgs dkj .k , dk >VD; kr 1950 e/; s Hkkj rh; kuoj ykšd' kkggh 0; oLFk vpkudi . ks yknYkh xYkyh ukgh-rj vud o"kkP; k dkyko/khuarj Hkkj rkr ykšd' kkggh I d'rh] uk mn; kyk vkyyh vkgs

i Lrkouk %

i .k ex Hkkj rh; ykd' kghr l o' d' gh vycy plyys vkg d\ rj vftckr ukgh t'gk t'gk vki u Hkkj rh; ykd' kghpk frph l d' rh] fn' kk] n' kk ; k vuglckus fopkj dj r' g vH; kl dj r' ks r' gk vki . kkyk ; k l n' Hkkj rh; d' gh vllksfnl rkr- ; kr i fgyk vllk gk ^ug# dky [kMkpk* vl ysyk i kgo; kl feGy Hkkj rh; l d' nh; ykd' kghph l k' d' frdn' V; k ik; kHkj . kh r' kh baxz jktoVhrp >kyyh gkrh- Lokar<; i ktrhuarj Hkkj r' kps i fgyt i r' i' z' kku Eg. kou i M' r' tokgk yky ug# ; kph fuoM >kyh o ug# P; kp dkGkr [kU; k vFkkZs Hkkj rh; ykd' kghPkh l k' d' frdn' ik; kHkj . kh >kyyh fnl u ; s' so ; k dGkrp Hkkj rkr ykd' kgh [kU; k vFkkZs cgj yh] #tyh o ; s' fky turP; k vxoG. kh i Myh- ug# uuh Hkkj rh; ykd' kghyk [kU; k vFkkZs l k' fo/ k' fud Lo# i fnyrhr vud p' kxyt ka Ms i kMys; keGp Hkkj rkr ykd' kgh #tyh- fryk vf/kekU; rk ns ; kp] fn' kk EkgRokps dk; Z ; kp dky [kMkr ?kMys Eg. kou ug# P; k dkG [kMkyk Hkkj rh; ykd' kghP; k l k' d' frdp l o. k' d' dky [kM Eg. kou vkg [kyk tkrs ug# P; k urj vyi dky i r' i' z' kku >kyys yky cgk i j ' kkl= h ; kauhgh ug# P' khp r' Rosi e' spkyfoyh

R; kurj v' d' ed ykd' u' j' at' uokn' v' 'kk i r' i' z' kku ^bnj k xk' k' h' p' k' dky [kM l k' e' >kyk [kjs rj ; k dky [kMkr Hkkj rkr ykd' kgh [kU; k vFkkZs cgj r' gkrh fryk xj t' gkrh rh QDr ; kx; v' d' k' j' o fn' kk ns ; kph i .k bnj k xk' k' h' p' ; k v' freglodk' kh u' kookus ykd' kghyk ; kx; fn' kk ns ; k, o' th R; kauh ykd' kgh e' f; kauh ik; n' Gh r' mfo. ; krp [kjh /kU; rk ekuyh ; k dkGkr Hkkj rkr ykd' kghP; k e' f' koV; k [kkyh g' d' h' p' k' gh' p' uknr gkrh- ; k dky [kMkr jkT; ?kVurgh vud n' e' LR; k dj . ; kr vky; k- [kjs rj ykd' kghO; o' Lfkr cny gs l kodk' ki . ks o l gerhus g' s' ks vi e' khr vl r' s i .k bnj k xk' k' h' u' h' ykd' kghP; k e' f; kauh g' j' r' kG Okl . ; kps dk; Z d' ys R; kauh 1975 yk ykxw d' sy' ; k ^v' k' f' k' c' k' k' h' u' s' rj ykd' kghPkh i k' j' n' k' k' p' d' #u v' k' d' yh ; k dky [kMki kl u [kU; k vFkkZs ykd' kghph g' kuh g' s' ; kl l #okr >kyh- dkj . k bnj k xk' k' h' u' h' ykd' kghrhy fodndj . k' p' ; k r' Rokypk c' k' t' yk d' #u l o' l R' R' k' ps vki Y; k gkrh d' n' d' j' . k d' ys R; k' p' ; k dGkr O; D' r' d' n' h' jktdj . kkyk l #okr >kyh R; kauh d' k' k' d' i {k' k' p' h' th H' k' d' e' l 2kVukRed c' k' k' kh gkrh r' h' p' u' V dj . ; kps dk; Z d' ys t' gk bnj k xk' k' h' & jktho xk' k' h' ; k' p' ; k jktdh; dkj fodn' h' p' k' b' r' g' k' l' fygyk t' k' b' y' r' g' k ; k ekrki e' kauh ykd' kghrhy egRokP; k l d' Fkk & U; k; O; o' Lfkk i z' kkl u] i fl /nh ek/; e' j' f' j' > o' z' c' d' fuok' p' u' vk; kx ; kps [kP' k' h' d' j' . k dj . ; kp] R; k ded' p' dj . ; kps /k' j' . k voy' f' c' y' s' g' k' r' j' ; kph ukn ?; kohp ykxy- ; kurj 1977 yk >ky' ; k ykd' l H' k' p' ; k fuoM. k' d' h' r' i' f' k' e' p' Hkkj rh; t' u' r' s' u' s' ykd' kgh ckl ukr x' M' k' G' u' B' o' . kkl; k bnj k xk' k' h' p' k' i' j' k' h' k' o' d' #u vki . k jktdh; n' V; k i x' Y' h' k' >ky; kps nk [kou fny' s' gk [kU; k vFkkZs Hkkj rh; ykd' kghpkp fot; gkrh- v' k' f' k' c' k' k' h' o' j' k' k' r' T; k i /n' r' h' u' s' f' o' j' k' s' k' h' i {k' , d= v' k' y' s' v' k' f' . k ykd' k' k' g' h' l k' B' h' y' c' y' s' r' s' i' k' g' u' n' s' k' k' r' h' y' ykd' k' g' h' f' o' k' ; h' v' u' p' h' y' e' r' r' ; k j' >ky' s' ; k urj Hkkj r' k' ps l o' k' r' d' e' h' o ; kr i r' i' z' kku c' u' y' ; k ^j' k' t' h' o' xk' k' h' p' k' dky [kM l # >kyk R; k' p' ; k jktdh; vi x' Y' h' k' r' s' e' f' s' Hkkj rh; jktdj . kkr vud i z' ukp' mn; >kyk v' k' t' k' s' ^j' k' e' e' i' n' j' k' p' k' i' z' u' o' j' o' j' m' n' H' k' o' r' k' a' u' k' f' n' l' r' k' s' v' k' g' s' r' k' s' jktho xk' k' h' p' ; k ykd' u' j' at' uokn' jktdj . k' k' p' k' m' l' d' V' u' e' u' k' p' Eg. k' k' o' k' ykxy- dkj . k ' k' g' k' c' k' u' s' i' z' j' . kh U; k; ky; k' p' fu. k' z' j' i' d' #u e' k' y' h' e' k' a' u' k' [k' k' d' y' ; k urj R; kauh f' g' n' u' k' [k' k' dj . ; kl k' B' h' vk; k' s' ; k ; f' k' s' i' q' e' k' v' p' k' z' dj . ; kl i' j' o' k' k' x' h' f' n' y' o' r' f' k' u' p' [kU; k vFkkZs Hkkj rh; jktdj . kkr /k' f' e' d' r' p' s' Lrke ektyysfnl r' s' jktho xk' k' h' p' ; k dkGkr [k' j' a' r' j' Hkkj rkr fo' k' k' u' r' e' k' k' u' k' p' ; k fodkl kyk l j' o' k' r' >kyh gkrh i . k r' s' jktdh; e' f' l' i' x' h' j' h' r' d' e' h' i' M' y' s' R; ke' G' s' Hkkj rh; l d' nh; i z' k' k' y' h' y' k ; kx; fn' kk feG. ; k, o' th r' h' p' h' n' k' k' p' >kyyh fnl u ; s' s' [kjs rj jktho xk' k' h' p' k' ykd' kgh O; o' Lfkk i z' G' dj . ; k' p' k' i' z' e' k' k' h' d' i z' Ru gkrh- ; k urj l R' R' k' o' j' v' k' y' ; k ^f' o' g' - i' h' - fl xk' u' h' ^e' m' y' vk; k' s' e' k' p' ; k' f' ' k' o' k' l' i' h' p' v' e' a' y' c' t' k' o' . kh d' #u v' k' f' k' i' z' d' n' V; k n' e' z' y' ?k' v' d' k' a' u' k' jktdh; i o' k' g' k' r' v' k' . kys ; k fu. k' z' k' e' f' s' t' k' r' h' o' k' n' Hkkj rh; jktdj . kkr e/; o' r' i' z' c' u' y' k- 1990 ps n' k' d' g' s' Hkkj rh; ykd' kgh O; o' Lfkk; k i j' h' {k' p' s' n' k' d' e' k' u' k' o' s' ykxy ; k dkGkr Hkkj rkr v' l' F' k' j' ' k' k' l' u' k' p' k' dky [kM gkrh ; k dkyo/ khr v' y' i' d' y' h' u' l' j' d' k' j' s' l' R' R' k' o' j' v' k' y' h' - i . k t' g' k' ykd' kghr ' k' k' l' u' O; o' Lfkk n' e' z' y' c' u' r' s' r' o' g' k' v' l' d' nh; O; o' Lfkk i z' G' c' u' r' k' r' o' Hkkj r' k' r' g' h' g' p' ?k' M' y' s' - ; k dkyo/ khr fuoM. k' p' l' v' k' ; kx dk; Z' k' e' o' L' V' k' k' c' u' y' y' s' f' n' l' r' s' ^f' v' - , u- ' k' s' k' u' * ; k' p' k' k' x' k' t' y' y' k' dky [kM ; k n' j' E; k' u' p' k' p' gkrh- urj l R' R' k' o' j' v' k' y' ; k ^u' j' f' l' o' j' k' o' * ' k' k' l' u' k' p' ; k dkGkr [k' k' l' n' j' k' p' k' ?k' k' o' s' c' k' t' k' j' l' # g' k' o' u' ykd' kghph v' c' q' o' s' k' h' o' j' y' v' d' f' o' . ; kps d' k' e' >ky' s' ; k urj ^v' v' y' f' e' g' j' h' p' ; k' dkGkr l' q' n' k' ^r' g' y' d' k' * ; k o' r' r' l' d' F' k' s' u' [k' k' l' n' j' k' a' u' k' ykd' l' H' k' r' i' s' s' ?k' r' Y' ; kps nk [kou ykd' kgh O; o' Lfkr f' d' r' h' v' i' i' z' o' R' R' k' h' ?k' d' Y' ; k v' k' g' s' ; kps n' k' z' u' ?k' M' f' o' y' s' l' / ; k e' u' e' k' g' u' f' l' a' x ; kps l' j' d' k' j' l' R' R' k' o' j' v' k' g' s' i . k ; k l' j' d' k' j' u' s' l' q' n' k' H' k' z' v' k' p' k' j' k' p' h' l' o' z' j' d' i' v' i' a' - r' k' M' y' h' v' k' g' r' - j' k' s' t' H' k' z' v' k' p' k' j' k' p' s' , [k' k' n' s' r' j' h' i' z' j' . k c' k' g' j' ; s' s' R; ke' f' s' v' k' a' r' j' k' V' h' ; i' k' r' G' h' o' j' n' s' k' k' p' h' i' r' h' e' k' e' y' h' u' >kyh v' k' g' s' v' k' t' n' s' k' k' r' f' o' d' k' l' k' p' ; k jktdj . k' k' , o' th ykd' k' u' u' p' ; h' jktdj . k' g' l' s' k' u' k' f' n' l' r' s' v' k' g' s' v' k' t' n' s' k' k' r' h' y' l' o' z' jktdh; i {k' p' ; k v' t' M; k' o' j' f' o' d' k' l' k' p' ; k e' f' ; k, o' th t' k' r' ; v' k' j' {k. k} /k' f' e' d' v' l' E' k' r' k' i' e' i' n' j' ; k l' k' j' [k' s' e' f' s' v' k' g' r' - R; k' p' i' z' e' k' . ks v' k' t' n' s' k' k' r' h' y' l' o' z' jktdh; i {k' k' a' u' h' n' s' k' k' r' h' y' e' g' k' i' # " k' k' p' ; k f' o' p' k' j' k' p' k' [k' p' d' #u R; kps i' f' r' e' h' d' j' . k d' ys v' k' g' s'

Hkkj rh; l d' nh; i z' k' k' y' h' p' k' h' v' c' q' o' s' k' h' o' j' v' l' a' x' Y; kps v' x' n' h' v' f' y' d' M' p' s' m' n' g' j' . k n; ko; kps >ky; kl r' s' y' a' k' . k' k' * j' k' T; f' u' f' e' z' h' o' #u d' k' g' h' [k' k' l' n' j' k' a' u' h' l' d' n' s' ?k' k' r' y' y' k' x' k' a' l' k' G' g' s' R; kps m' r' r' k' e' m' n' g' j' . k Eg. k' u' k' l' k' a' c' r' k' ; b' y' - v' k' t' Hkkj rh; t' u' r' y' k' v' k' i' y' s' i' z' u' l' k' M' f' o' . ; kl k' B' h' l' d' n' s' e' k' k' U; k; O; o' Lfkk fo' o' k' l' g' k; Z L' k' k' F' k' k' o' k' V' r' s' v' k' g' s' o' U; k; O; L' F' k' k' h' l' O' h' ; c' u' y' y' h' f' n' l' r' v' k' g' s' t' h' d' k; n' s' u' f' e' z' h' o' p' h' d' k; Z L' k' d' n' s' u' s' d' j' . ks v' i' e' k' h' r' v' k' g' s' R; k dk; n' s' u' f' e' z' h' p' ; k i' z' o' h' ; s' U; k; ky; kus fun' z' k' n' s' k' s' g' s' [kjs rj Hkkj rh; l d' nh; O; o' L' F' k' p' s' v' k' i ; ' k' p' Eg. k' k' o' s' ykxy- [kjs rj Hkkj rkr ykd' kgh f' l' o' d' k' j' . ; k' p' k' m' i' s' k' g' l' e' k' t' k' r' h' y' r' G' l' x' k' G' r' h' y' m' i' s' {k' r' } n' e' z' y' ?k' v' d' k' p' k'

fodkl Oglk R; kuk vki Y; k i xriph I d nrh feGkoh gk gkrk- i .k Hkkj rh; ykd' kqohk fodkl vi .kkyk
oxG; kp okVus pkyyk fnl rks ykd' kqoh 0; oLFkyk HkzVkpki KP; k j kskus xtl ys vks vfydMhy
dkyko/khr ^v . .kk g tkj s ; kP; k uRook [kkyh HkzVkpki KP; k foj kskh vknkyu >kys-; k vnkyyuky I ektkP; k
I oZ LFkj kmp i kfBck feGkyk Hkkj rkrhy uoe/; eoxZ i Fkep ; k fufeRRkus j LR; koj mrj yk fg Hkkj rh;
ykd' kqoh kBh vuphy ?kVuk vks dkj .k dks KR; kgh ns kkr e/; eoxZ ftrdk 0; oLFki rh ftKkl qvl rks rs
R; k 0; oLFkP; k] ns kP; k fodkl kyk fgrdkj d vl rs Hkkj rkr HkzVkpki kPki th fdM ykxyyh vksrh u"V
dj .; kI kBh [kjs rj dks KR; kgh ufou 0; oLFkph] I d nrh xjt ukgh rj tursup vki Y; k vf/kdkj ki rh
tkxr gks ks vko'; d vks gop [kjs 'koVh Hkkj rh; ykd' kqoh I d nrh] fn'kk] n'kk ; kpk fopkj dj rku
vki .kkyk vl sEg. kks ykxy Hkkj rh; I d nrh; ykd' kqoh/; sug#pk o 'kkL=hpk dky [kM I kMyk rj I oZ
'kkL u dkgk ekB; k i zek. kkoj ykd' kqoh eV; kph gkuh >kyyh fnl nu ; rs

I anHkZ&

- 1-dyd. kZl gkl [pa kuj dj fefyn- ^vl k ?kMyk Hkkj r*] j kgu i zdk'ku] i qkj i Fke vkoUkh 2013-
- 2-Oglk k jktanz vkf. k i G'khdj I gkl] %vupkn&yys fp=k-1/2 ^ Hkkj rh; ykd' kqoh vFkz vkf. k 0; ogkj *-
Mk; eM i fCyds kUI] i qkj i Fke ej kBh vkoUkh 2010-
- 3-i G'khdj I gkl] ^I edkyhu Hkkj rh; jkt dkj .k] dkkal opLo rsgnwtetekrokn*] i frek i zdk'ku] i qks
- 4-I gkl i G'khdj] jkt dkj .k] kpk rkgcn Hkkj rh; Ykd' kqoh okVpky* I k/kuk i zdk'ku lkqks vkoUkh i fgyh%
15 vkkLV 2013-
- 5-MkK HkkLdj y{e. k HkGs ^Hkkj rh; x. kj kT; kps'kkL u vkf. k jkt dkj .k' fi d Gki g i zdk'ku] ukxi g- nd jh
vkoUkh% ekpZ 2010-
- 6-ek/ko xkMckys] %vupkn% qkkrk xkMckys 1/2 ^Hkkj rkp; k I d fn; ykd' kqoh vfxui fj {kk* jktgd
i zdk'ku] i qks vkoUkh i fgyh% es 2012-